

Risk för kostsam stagnation i svensk diabetesvård

Diabetesbarometern 2024 visar på en stor risk för stagnation i diabetesvården framöver, trots att behandlingsmöjligheterna aldrig har varit bättre. Många personer med diabetes typ 2 har en allt för sporadisk och instabil kontakt med vården. Fortfarande är andelen med stor risk för allvarliga diabeteskomplikationer i denna grupp i stort sett samma som 2019. Det behövs en nationell strategi för diabetesvården för att vända utvecklingen, anser Svenska Diabetesförbundet.

– Diabetes är en allvarlig kronisk sjukdom som kräver tillgänglighet och kontinuitet i kontakten med vården. För allt för många personer med typ 2-diabetes är detta inte fallet idag, vilket ger stagnerande behandlingsresultat i samma grupp. För att vända utvecklingen behövs en samlad nationell strategi för diabetesvården, säger Björn Ehlin, ordförande för Svenska Diabetesförbundet.

Diabetesbarometern 2024 bygger på statistik från Nationella Diabetesregistret (NDR) och enkätsvar från drygt 3 800 medlemmar i Svenska Diabetesförbundet. I den samlade rankingen av regionerna utvärderas 15 centrala områden i diabetesvården och för tredje året i rad hamnar Uppsala i topp medan sistaplatsen 2024 tillfaller Norrbotten.

Andelen som anser att diabetesvården har försämrats uppgår 2024 till 13 procent vilket är en procentenhet mer än förra året. I likhet med 2023 pekas kontinuiteten och tillgängligheten ut som de största bekymren. Bland personer med diabetes typ 2 svarar 16 procent att de sammantagit anser att diabetesvården fungerar dåligt. Det är tio procentenheter fler än bland personer med diabetes typ 1 och en ökning med två procentenheter jämfört med 2023.

– Vi ser bland medlemmarna att personer med diabetes typ 2, som vistas i primärvården, på i stort sett alla områden upplever en sämre vård än gruppen med diabetes typ 1. Detta är djupt bekymmersamt när vi samtidigt blickar in i en framtid där förstnämnda grupp bedöms öka. Regeringens arbete inom ramen för god och nära vård är idag inte tillräckligt, anser Björn Ehlin.

Av NDR framgår det att andelen personer med typ 2-diabetes som har stor risk för att utveckla komplikationer till följd av ohälsosamma blodsockernivåer i Västernorrland var elva procent, mot sex procent i Västerbotten 2023. Utöver denna typ av ojämlikhet mellan olika regioner, så visar NDR-statistik även markanta skillnader mellan olika vårdenheter inom regionerna.

I landet som helhet har andelen personer med typ 2-diabetes med långtidsblodsockernivåer som innebär stor risk för att utveckla komplikationer sen 2019 sjunkit en procentenhet till åtta procent idag. Med den nuvarande förändringstakten kommer det dröja åtminstone sex år innan andelen understiger sex procent, som är 2024-målet uppsatt av Svensk Förening för Diabetologi.

– Förbättringstakten i svensk diabetesvård behöver öka. På så sätt kan vi minska det individuella lidandet, och undvika stora kostnader för diabeteskomplikationer i framtiden. Sjukvårdsministern bör därför initiera en samlad nationell strategi, så att de helt nödvändiga och brådskande förändringarna i diabetesvården sker de närmaste åren, säger Björn Ehlin.

Kontaktuppgifter

Björn Ehlin, ordförande för Svenska Diabetesförbundet (070 463 77 29)

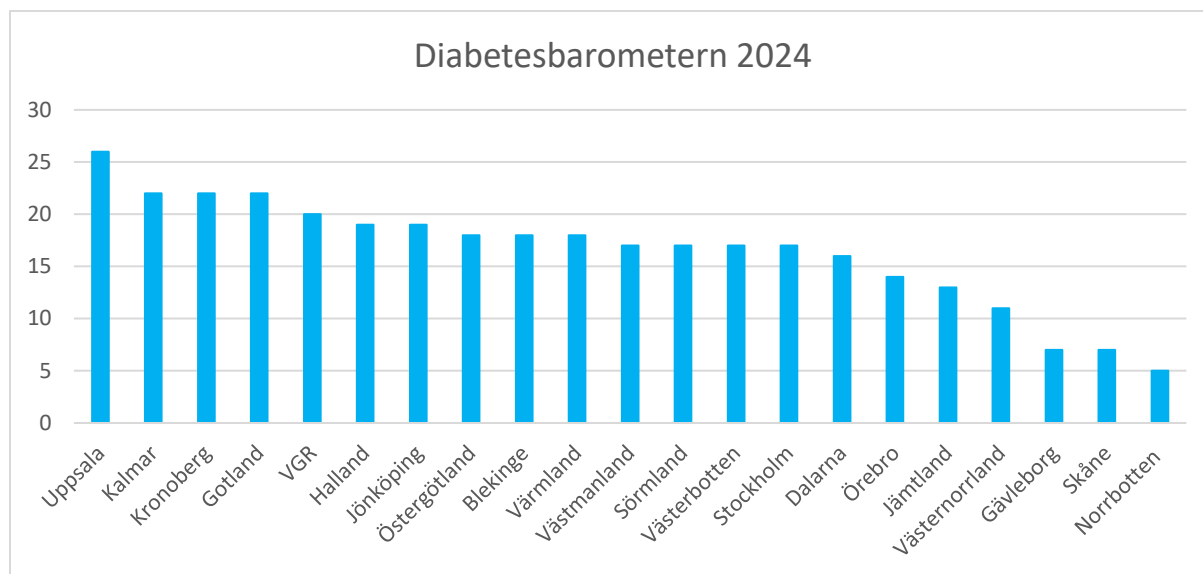
Flemming Kristensen, ansvarig utredning och påverkan (070 463 77 25)

Undersökningen genomfördes med webbenkät som skickades ut till 9 709 potentiella respondenter som är medlemmar i Svenska Diabetesförbundet torsdagen den 6 juni och stängdes fredagen den 28 juni 2024. 3 810 svar inkom, vilket ger en svarsfrekvens på 39,2 procent. Diabetesbarometern 2024 presenteras i sin helhet på en diabeteskonferens i riksdagen torsdagen den 14 november 2024. Rapporten finns i sin helhet på: www.diabetes.se/diabetesbarometern2024

Om Diabetesbarometern 2024

Rapporten Diabetesbarometern 2024 består dels av en omfattande enkät som drygt 3 800 personer med diabetes har besvarat, dels en rad parametrar från Nationella Diabetesregistret (NDR) med både behandlingsresultat och hur regionerna ligger till med årliga hälsokontroller förra året. Utifrån dessa 15 parametrar görs en sammanslagning av regionresultaten, vilket blir en samlad indikation på hur diabetesvården som helhet fungerar år 2024.

Analysmaterialet är därmed mycket omfattande och ger även möjlighet att utvärdera enskilda områden inom diabetesvården mer noggrant. Styrkan här är att ett färskt perspektiv från de personer med diabetes som faktisk vistas i vården finns tillsammans med de konkreta behandlingsresultaten för diabetesvården via NDR-data.

Regionala kontaktpersoner inom Svenska Diabetesförbundet

Thomas Löfvenius, ordförande Gävleborg läns Diabetesförening (070 091 36 89)

Sven Fogelström, ordförande diabetesföreningen i Hallands län (072 363 27 83)

Karin Widerberg, ordförande Diabetesföreningen Region Jönköping (070 229 59 49)

Robert Kondor, ordförande Diabetesföreningen i Norrbottens län (076 102 01 70)

Dick Fridén, ordförande Diabetesföreningen i Skåne Län (076 160 54 06)

Per Ljungström, ordförande Diabetesföreningen Region Stockholm (070 557 11 91)

Hans Hedengren, ordförande Södermanlands Läns Diabetesförening (076 797 40 68)

Kjell Wejdemar, ordförande Uppsala Läns Diabetesförening (073-642 16 06)

Annika Persson, ordförande Värmlands Läns Diabetesförening (070 256 33 07)

Maria Holmgren, ordförande Diabetesföreningen i Västerbottens län (070-625 83 64)

Jan-Åke Vesterlund, ordförande Västernorrlands Diabetesförening (070-553 96 52)

Kent Olaisson, ordförande Diabetesföreningen Västra Götaland (070 898 15 11)

Torbjörn Trygg, ordförande Diabetesföreningen i Östergötlands Län (072 588 96 06)